

Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn ja ennaltaehkäisyn lainsäädäntöä valmistelevan hankkeen ohjausryhmä

Aika: Keskiviikko 16.5.2018 klo 10.00-12.00

Paikka: Sisäministeriö, Kirkkokatu 12, neuvotteluhuone Aleksanteri

Osallistujat:	Sini Wallenius	maa- ja metsätalousministeriö
	Armi Liinamaa	valtiovarainministeriö
	Petri Knaapinen	Uudenmaan ELY-keskus, E-vastualue
	Minna Mättö	Kuntaliitto
	Markku Mikkola-Roos	Suomen ympäristökeskus
	Anna-Rosa Asikainen	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
	Mikaela Strömberg-Schalin	Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
	Teemu Simenius	Suomen metsästäjäliitto
	Aarre Jortikka	Paliskuntain yhdistys (osan aikaa, videon välityksellä)
	Anne Ollila	Paliskuntain yhdistys (osan aikaa, videon välityksellä)
	Pasi Kallio	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Bernt Nordman	Natur och Miljö
	Tero Toivanen	Bird Life
	Petteri Tolvanen	WWF Suomi
	Irja Skytén-Suominen	Suomen Kalankasvattajaliitto
	Ari Niiranen, pj	ympäristöministeriö
	Mikko Kuusinen	ympäristöministeriö
	Hanne Lohilahti, siht.	ympäristöministeriö
	Johanna Korpi, siht.	ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus
Ari Niiranen avasi kokouksen. Aikaisemmista kokouksista poissaolleet esittäytyivät.
2. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin kokouksen asialista.
3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.
4. Vahinkoja koskevat perusteet ja lainsäädännölliset linjaukset
Hanne Lohilahti esitteli avustusten maksamisen nykytilannetta vuosien 2011-2016 osalta: vahinkojen aiheuttajia, vahinkokohteita, vahinkotyyppejä sekä korvausperusteita viljelyvahinkojen sekä eläin-, rakennus-, puusto- ja irtaimistovahinkojen osalta. Lisäksi todettiin, että vuosien 2012-2016 aikana on korvattu viljelyvahinkoja, eläinvahinkoja ja rakennusvahinkoja yhteensä noin 1,5 miljoonan euron edestä. Avustuksia puusto- ja irtaimistovahingoista on korvattu ainoastaan noin 9000 euroa.

Käytiin läpi keskeiset lähtökohdat korvattavien vahinkojen, vahinkojen aiheuttajien, avustuksen määrän ja avustuksen saajaa koskevien edellytysten osalta ja keskusteltiin kustakin temasta erikseen. Kaikista keskustelluista kysymyksistä todettiin yhteisesti, että valtiontukisäännökset määrittävät viimekädessä sen, mitkä kustannukset voidaan katsoa tukikelpoisiksi tai sen mikä tuen osuus tukikelpoisista kustannuksista voi olla. Seuraavassa yhteenveto käydystä keskustelusta ja keskustelussa esille nousseista alustavistapäätelmistä.

Korvattavat vahingot

Määritelläänkö korvattavat vahingot / vahingon kohteet yleisellä tasolla vai yksilöidäänkö tarkemmin vahingonaiheuttaja-vahingonkohde –yhdistelmät?

- järjestelmän tulisi olla yksinkertainen sekä oikeudenmukainen erilaisten vahinkoluokkien/toimialojen suhteen
- järjestelmä haluttaisiin pitää avoimena korvattavien vahinkojen ja vahingon kohteiden osalta sen takia, että tulevaisuuden ennakoitavuus on hyvin vaikeaa
- laissa nähdään tarpeelliseksi vahinkoluokittelu, jonka lisäksi perusteluissa tarkemmin määriteltävä ”kaatoluokka.
- avustusten kohdentamista tulisi seurata yksityiskohtaisemmalla järjestelmällä. ”Kaatoluokka” voi muuten kehittyä liian laajaksi.

Maksetaanko eri vahinkolajeista avustusta samassa suhteessa vai onko vahinkolajeja, joissa avustus tulisi aina maksaa täysimääräisesti?

- lähtökohtana olisi, että vahinkoja pyritään ensisijaisesti ennaltaehkäisemään.
- omavastuuosuus pitäisi määrittää, koska pienten avustusten maksaminen ei ole tarkoituksenmukaista.
- täysimääräinen korvaus tulisi määritellä tarkemmin; pitäisikö määritelmä sisällään myös epäsuorat vahingot?
- vahinko korvattaisiin valtion talousarvioon vuosittain otetun määrärahan rajoissa.
- nykyistä järjestelmää, jossa osa vahinkolajeista korvataan täysimääräisenä ja osa vain osittain, ei pidetä oikeudenmukaisena.

Tarve rajata lain soveltamisalaa

- pääsääntöisesti vain suorat vahingot korvattaisiin.
- rinnalla voitaisiin kuitenkin vielä pohtia mahdollisuuksia myös välillisten vahinkojen sisällyttämisestä järjestelmän piiriin.
- avustus tulisi olla mahdollinen kaikkea toimintaa koskien (ei vain elinkeinotoimintaa).
- jos muuta tukea tms. saatu, ei avustusta pääsääntöisesti maksettaisi.

Vahinkojen aiheuttajien rajaaminen

- lajien rajaaminen nähtiin lähes mahdottomaksi tehtäväksi.
- järjestelmän ei tulisi kannustaa poikkeuslupien hakemiseen. Tämä on ongelmallinen lähtökohta eikä sovi luonnonsuojelun systematiikkaan.

Korvauksen määrä

- lähtökohtana normien mukaiset standardiarvot, mutta tarvitaan tiettyjen vahinkolajien osalta myös järjestelmä, jossa arvioidaan ja todennetaan vahingot.
- vahinkojen todentaminen ja arviointi olisi hoidettava ensisijaisesti virkavastuulla ja säädettävä jonkun tahon tehtäväksi. Arviointi pitäisi kuulua virkatehtäviin ilman eri korvausta.
- omavastuuosuus tarvitaan, ja tätä koskevassa harkinnassa voidaan käyttää vertailupohjana muiden järjestelmien omavastuuosuuksia (esim. riistavahinkolain 170 euroa).
- lisätalousarvio on käytettävissä vain poikkeuksellisissa tilanteissa.
- maan eri osat ja /tai luomuviljely tulisi pyrkiä ottamaan huomioon.

Avustuksen saajaa koskevat edellytykset

- maakunnat ja valtio soveltamisalan ulkopuolelle. Kuntien asemaa tulee vielä selvittää.

5. Muut asiat

Todettiin, että tutustuminen vahinkokohteisiin järjestetään 27.9.2018 Kaakkois-Suomeen.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 13.6.2018, klo 13.00-15.00 ympäristöministeriössä (Aleksanterinkatu 7, kokoustila Pankkisali)

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

8. Kokouksen päättäminen
Kokous päätettiin 11.59.